

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет біології та лісового господарства
Кафедра лісового та садово-паркового господарства

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
Декоративні рослини закритого ґрунту
Підготовки Бакалавра

Луцьк – 2025

Силабус освітнього компонента «Декоративні рослини закритого ґрунту» підготовки бакалавра

Розробник: Шепелюк Марія Олександрівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри лісового і садово-паркового господарства

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Шепелюк М.О.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри лісового та садово-паркового господарства

протокол № 1 від 02 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри: _____ _____ Андрєєва В. В.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	20 Аграрні науки та продовольство 205 Лісове господарство, Лісове господарство, Перший (бакалаврський)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 4
		Семестр <u>8-ий</u>
ІНДЗ: немає		Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 20 год.
		Самостійна робота 110 год.
Мова навчання українська		Консультації 10 год.
		Форма контролю: залік

II. Інформація про викладача

Викладач: [Шепелюк Марія Олександрівна](#), кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри лісового і садово-паркового господарства

Електронна пошта: shepeliuk.mariia@vnu.edu

Розклад занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Силабус вибіркового освітнього компонента «Декоративні рослини закритого ґрунту» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти бакалаврського рівня.

Мета опанування курсу «Декоративні рослини закритого ґрунту» полягає у оволодінні студентами сукупністю знань і практичних умінь та навичок стосовно біологічних, екологічних особливостей декоративних рослин, технологій їх вирощування в умовах закритого ґрунту на основі сучасних досягнень науки і практики.

В результаті, у студентів сформується міцні теоретичні знання і відповідні практичні навички з вирощування декоративних рослин в теплицях і парниках. Що, у свою чергу, забезпечить набуття студентами необхідних для фахівця вмінь використовувати отримані знання і навички для вирішення конкретних практичних завдань лісового та садово-паркового господарства. А також забезпечить формування спостережливості та аналітичного мислення: вміння помічати зміни у рості та розвитку рослин; аналіз причин захворювань або фізіологічних порушень; оцінка умов мікроклімату (вологість, освітлення, температура).

2. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практичні (семінарські)	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1.						
<p>Тема 1. Декоративне рослинництво як галузь людської діяльності, його завдання та історія розвитку.</p> <p>Декоративне рослинництво закритого ґрунту як галузь людської діяльності та його взаємозв'язок з іншими дисциплінами; основні завдання декоративного рослинництва; історія розвитку декоративного рослинництва; отримання нових різновидів; географія рослин.</p>	15	1	2	11	1	ДС, РЗ/К / 10
<p>Тема 2. Групування та морфологічні особливості декоративних культур.</p> <p>Групування декоративних культур; Групування декоративних культур закритого ґрунту; морфологічні особливості декоративних культур.</p>	15	1	2	11	1	ДС, РЗ/К / 10
<p>Тема 3. Виробничі площі та основні режими для вирощування декоративних культур.</p> <p>Загальна характеристика приміщень для культивування; парники; теплиці і оранжереї; культура рослин в теплицях і оранжереях; сховища і підсобні приміщення. Водний режим; температурний режим; освітлення; вуглекислотний режим.</p>	15	1	2	11	1	ДС, РЗ/К / 10
<p>Тема 4. Приготування та використання тепличних ґрунтів. Удобрення та вапнування закритого ґрунту при вирощуванні декоративних культур.</p> <p>Вимоги до тепличних ґрунтів; класифікація тепличних ґрунтів; компоненти тепличних</p>	15	1	2	11	1	ДС, РЗ/К / 10

грунтів та складання ґрунтосумішок; приготування тепличних ґрунтів; знезараження ґрунтових субстратів. Мінеральне живлення рослин; роль елементів живлення в розвитку рослин; удобрення декоративних культур; вапнування декоративних культур.						
Тема 5. <u>Способи розмноження декоративних рослин захищеного ґрунту.</u> Насіннєве розмноження декоративних рослин; вегетативне розмноження; розмноження методом тканинних культур.	15	1	2	11	1	ДС, РЗ/К / 10
Разом за модулем 1	75	5	10	55	5	50
Змістовий модуль 2.						
Тема 6. <u>Захист декоративних рослин від шкідників та хвороб.</u> Шкідники декоративних рослин; хвороби декоративних рослин; основні заходи і засоби захисту декоративних рослин; неінфекційні захворювання.	15	1	2	11	1	ДС, РЗ/К / 10
Тема 7. <u>Вирощування декоративних культур на гідро, аеро- та іоннопоніці.</u> Особливості гідропоніки та історія методу; субстрати; поживні розчини і їх приготування; вирощування рослин на гідропоніці; аеро- та іоннопоніка.	15	1	2	11	1	ДС, РЗ/К / 10
Тема 8. <u>Вигонка декоративних рослин.</u> Способи та строки вигонки; підготовка рослин до вигонки; основні способи вигонки; вигонка цибулинних і бульбоцибульних рослин; вигонка багаторічних трав'янистих рослин.; вигонка чагарників.	15	1	2	11	1	ДС, РЗ/К / 10
Тема 9. <u>Загальні прийоми вирощування провідних та перспективних декоративних культур у захищеному ґрунті</u>	15	1	2	11	1	ДС, РЗ/К / 10

(гвоздика ремонтантна, троянда, хризантема, гербера, гортензія, цикламен, фрезія, азалія, примула, орхідні, гіпеаструм, пуатенсія, глоксинія, пеларгонія, альстремерія). Видове різноманіття рослин. Агротехніка вирощування рослин.						
Тема 10. <u>Загальні прийоми вирощування вічнозелених декоративно-квітучих і декоративно-листяних рослин.</u> Загальна характеристика та технологія вирощування вічнозелених рослин. Основні представники декоративно-квітучих рослин і технологія їх вирощування. Основні представники декоративно-листяних рослин і технологія їх вирощування.	15	1	2	11	1	ДС, РЗ/К / 10
Разом за модулем 2	75	5	10	55	5	50
Всього годин/Балів	150	10	20	110	10	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Завдання для самостійного опрацювання:

- Охарактеризувати декоративне рослинництво закритого ґрунту як галузь господарської діяльності. Розкрити його основні завдання, соціально-економічне значення та взаємозв’язок з ботанікою, селекцією, агрохімією та ландшафтною архітектурою.
- Проаналізувати історичні етапи розвитку декоративного рослинництва та роль інтродукції і селекції у створенні нових сортів декоративних культур.
- Розкрити принципи класифікації декоративних культур закритого ґрунту. Охарактеризувати їх морфологічні особливості (коренева система, пагін, листок, квітка, суцвіття).
- Описати типи виробничих приміщень (теплиці, оранжереї, парники, сховища) та їх функціональне призначення. Пояснити значення водного, температурного, світлового та вуглекислотного режимів у формуванні декоративності рослин.
- Охарактеризувати вимоги до тепличних ґрунтів і субстратів. Розкрити принципи складання ґрунтосумішок та значення знезараження субстратів у технології вирощування декоративних культур.
- Проаналізувати роль макро- та мікроелементів у живленні декоративних рослин. Пояснити значення удобрення та вапнування у регулюванні кислотності ґрунту.
- Охарактеризувати способи розмноження декоративних рослин захищеного ґрунту (насіньове, вегетативне, мікроклональне). Визначити їх переваги, недоліки та сфери застосування.
- Розкрити основні групи шкідників і хвороб декоративних культур закритого ґрунту. Пояснити принципи інтегрованого захисту рослин.

9. Охарактеризувати сучасні технології вирощування декоративних культур (гідропоніка, аеропоніка, іоннопоніка) та теоретичні основи вигонки рослин у захищеному ґрунті.

10. Описати загальні теоретичні засади вирощування провідних декоративних культур закритого ґрунту (вічнозелені декоративно-квітучі та декоративно-листяні рослини), обґрунтувати залежність агротехніки від біологічних особливостей виду.

Перелік тем практичних робіт

Розмноження декоративних рослин захищеного ґрунту.

Субстрати для укорінення декоративних рослин.

Вивчення морфологічних ознак вічнозелених декоративно-квітучих трав'янистих рослин.

Вивчення морфологічних ознак цибулинних бульбоцибульних та корнебульбних красивоквітучих рослин.

Вивчення морфологічних ознак сезонноквітучих рослин горщиків

Вивчення морфологічних ознак красивоквітучих дерев і чагарників.

Вивчення морфологічних ознак декоративно-листяних рослин.

Вивчення морфологічних ознак епіфітних рослин.

Вивчення морфологічних ознак витких і ампельних рослин.

Вивчення морфологічних ознак сукулентів і кактусів.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

1. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Загальна кількість балів
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100

Критерії оцінювання та політика викладача щодо дедлайнів

Практичні навички (виконання практичної роботи) оцінюються за результатами виконання практичної роботи чи виступу на семінарському занятті. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету). Практична робота може бути оцінена на максимальну кількість балів, якщо студент вчасно виконав всі завдання, оформив роботу, зробив висновки.

Політика щодо академічної доброчесності

Списування під час письмового опитування заборонено (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.

5. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль – залік. Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://surl.li/woztgm>).

Перелік підсумкових питань

1. Охарактеризуйте декоративне рослинництво закритого ґрунту як галузь господарської діяльності.
2. Які основні завдання декоративного рослинництва в сучасних умовах?
3. Розкрийте історичні етапи розвитку декоративного рослинництва.
4. Яке значення має інтродукція та селекція у створенні нових декоративних форм?
5. Поясніть принципи групування декоративних культур.
6. Охарактеризуйте морфологічні особливості декоративних рослин (коренева система, пагін, листок, квітка).
7. Які групи декоративних культур вирощують у закритому ґрунті?
8. Дайте характеристику теплицям, парникам та оранжереям і їх функціональному призначенню.
9. Яке значення має температурний режим при вирощуванні декоративних культур?
10. Охарактеризуйте водний режим у закритому ґрунті.
11. Поясніть роль світла та фотоперіодизму у розвитку декоративних рослин.
12. Що таке вуглекислотний режим і яке його значення в теплицях?
13. Які вимоги ставляться до тепличних ґрунтів і субстратів?
14. Охарактеризуйте основні компоненти ґрунтосумішок.
15. Які способи знезараження тепличних субстратів застосовують?
16. Розкрийте роль макро- та мікроелементів у живленні декоративних культур.
17. Поясніть значення удобрення та вапнування у регулюванні кислотності субстрату.
18. Охарактеризуйте насіннєве розмноження декоративних рослин.
19. Які способи вегетативного розмноження застосовують у закритому ґрунті?
20. У чому полягає сутність мікроклонального розмноження?
21. Назвіть основні групи шкідників декоративних рослин закритого ґрунту.
22. Охарактеризуйте основні хвороби декоративних культур.
23. У чому полягають принципи інтегрованого захисту рослин?
24. Що таке неінфекційні захворювання декоративних рослин і які їх причини?
25. Охарактеризуйте теоретичні основи гідропоніки та її переваги.
26. У чому відмінність між гідропонікою, аеропонікою та іоннопонікою?
27. Розкрийте біологічні основи вигонки декоративних рослин.
28. Охарактеризуйте особливості вигонки цибулинних і бульбоцибульних культур.
29. Наведіть загальні принципи вирощування провідних культур закритого ґрунту (троянда, хризантема, гербера, орхідні тощо).
30. Охарактеризуйте особливості вирощування вічнозелених декоративно-квітухих і декоративно-листяних рослин у захищеному ґрунті.

Оцінювання знань студентів здійснюється за результатами поточного контролю. При цьому завдання із цих видів контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів включно.

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	

75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Гавриш І. Л. Квітникарство закритого ґрунту: навч. посібник. Київ: Компринт, 2020. 368 с.
2. Діденко М.М. Конспект лекцій з дисципліни «Декоративні рослини закритого ґрунту» для здобувачів ОС «Бакалавр» спеціальності 206 «Садово-паркове господарство». Харків, 2022. 60 с.
3. Енциклопедія кімнатних рослин [Електронний ресурс]. Режим доступу з: <https://floristics.info/ua/statti.html>.
4. Кімнатні рослини [Електронний ресурс]. Режим доступу з: <http://allflower.in.ua/kimnatni-kvity.php>.
5. Мельник Т. І., Токмань В. С. Декоративні рослини закритого ґрунту: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти першого освітнього рівня «Бакалавр» за спеціальністю 206 «Садово-паркове господарство». Суми, 2024. 248 с.
6. Токмань В. С. Декоративні рослини закритого ґрунту: методичні вказівки щодо проведення практичних занять для студентів 4 та 3 ст. курсів спеціальності 206 "Садово-паркове господарство денної форми навчання освітнього ступеня «Бакалавр». Суми: СНАУ, 2022. 49 с.